

Protokollat – offentligt møde

Fredningsnævnet for Fyn holdt mandag den 20. april 2026 klokken 10.00 offentligt møde i Kerte Forsamlingshus, Kertevej 19, 5560 Aarup vedrørende

FN-FYN-1-2026 Forslag til fredning af Brænde Ådal

Fredningsnævnet for Fyn var mødt ved Anni Højmark (formand), Erik Vinther (ministerudpeget medlem), Ulrikka Brændegaard (kommunalt udpeget medlem for Assens Kommune) samt Lasse Schmücker (kommunalt udpeget medlem for Middelfart Kommune).

For sagsrejser, Danmarks Naturfredningsforening var mødt Lena Bau.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø var mødt ved Rasmus Hvidtfeldt Andreasen.

Assens Kommune var mødt ved Karina Bak Olesen.

Middelfart Kommune var mødt ved Emil Bøg Hansen.

Lodsejrn. 1, 4, 5, 6, 32 og 33 var mødt ved advokat Line Marie Pedersen og advokat Esben Aggerbeck Biering.

I øvrigt var lodsejerne, organisationer og myndigheder indkaldt ved mail af **7. marts 2023** samt for lodsejere, der ikke havde oplyst mailadresse ved brev. Endelig var indkaldelse til offentligt møde sket på fredningsnævnets hjemmeside den 6. marts 2026. Formanden opfordrede de fremmødte til at tjekke modtagegrænsen på deres mail, da de ellers kan risikere, at fredningsnævnets mails bliver afvist, idet fredningsnævnet fremover fortrinsvis sender meddelelser ud pr. mail.

Fredningsforslaget er annonceret den 23. februar 2026 på fredningsnævnets hjemmeside og i Statstidende den 26. februar 2026.

Formanden bød velkommen til behandling af Danmarks Naturfredningsforenings forslag til fredning af Brænde Ådal og præsenterede medlemmerne af fredningsnævnet. På formandens forespørgsel var der ikke protester mod, at det offentlige møde blev lydoptaget til brug for fredningsnævnets interne brug.

Formanden redegjorde for sagens gang, herunder for behandlingen i nævnet og det lovgrundlag forslaget hviler på. Fredningsforslaget er offentliggjort den 26. februar 2026 i Statstidende, hvilket bevirker, at det er retlighedsstiftende, og der må ikke foretages noget, der strider mod fredningsforslaget fra dette tidspunkt. Der er dog mulighed for at søge om dispensation fra fredningsforslaget hos fredningsnævnet.

Formanden gjorde opmærksom på, at nævnet ikke træffer afgørelse i dag. Nævnet er på mødet for at få indsigt i folks holdninger. Der træffes først afgørelse efter besigtigelse og eventuelle yderligere skriftlige indlæg.

Formanden opfordrede tilstedeværende interesserede, som ikke er lodsejere til at registrere sig og oplyse mailadresse, hvis de ønsker at modtage underretninger i sagen, herunder afgørelserne.

Reglerne om fredningsager er i naturbeskyttelsesloven i kapitlet om fredninger. Der er som udgangspunkt en frist til at træffe afgørelse på 2 år fra sagens rejsning, det vil sige inden udgangen af 2027. Denne frist kan undtagelsesvist forlænges. Det vil i fredningsnævnet blive drøftet, om fredningsforslaget skal følges helt eller delvist, f.eks. om den foreslåede fredningsgrænse skal følges eller, om alle de foreslåede bestemmelser vil blive opretholdt. Der er mulighed for at søge om erstatning, hvis forslaget tages helt eller delvist til følge. Hvis det besluttet, at der skal fredes helt eller delvist, vil der blive fastsat frist for at fremkomme med erstatningskrav. Der vil herefter blive truffet en samlet afgørelse. Afgørelsen sendes til alle lodsejere og alle interesserede. Afgørelsen sendes ud til alle, der registrerer sig i dag, og den vil blive offentliggjort og blive tinglyst. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Der vil senere blive givet klagevejledning.

Der skal afholdes mindst et offentligt møde, og der vil som udgangspunkt alene blive afholdt ét offentligt møde. Sagen behandles ellers på skriftligt grundlag. Indsigelser og erstatningskrav skal fremsættes skriftligt. Der vil blive lejlighed til fremkomme med supplerende bemærkninger efterfølgende med frist til **den 25. juni 2026**. Efter denne dato kan man ikke forvente, at indlæg tages i betragtning af fredningsnævnet.

Der vil blive truffet en screeningsafgørelse vedrørende de miljømæssige konsekvenser af en fredning. Der er et screeningsnotat i fredningsforslaget. Fredningsnævnets afgørelser kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Der vil være besigtigelse umiddelbart efter det offentlige møde i dag, og der vil den 21. og 22. maj 2026 være supplerende besigtigelser. Der er mulighed for at komme med bemærkninger til de foreslåede besigtigelsesruter.

Fredningsnævnet har fået forslag fra lodsejer nr. 32 og nr. 33 om ekstra besigtigelse. Den tages i dag. Der er fremsendt en besigtigelsesplan som i øvrigt følges, så vidt der er praktisk muligt. Den midterste del af det område, der foreslås fredet besigtiges i dag. Hvis der er ønsker til ekstra besigtigelse skal de indleveres skriftligt senest **den 6. maj, 2026**.

Der vil, når sagsrejseren Danmarks Naturfredningsforening ved Lena Bau har præsenteret fredningsforslaget, være mulighed for at fremkomme med kommentarer og spørgsmål. Præsentationen vil blive sendt ud sammen med et protokollat fra mødet. Der vil efter præsentationen være lejlighed til at fremkomme med bemærkninger og stille spørgsmål i følgende rækkefølge: Assens Kommune, Middelfart Kommune, SGAV, andre myndigheder, interesseorganisationerne og så lodsejerne.

Sagsrejsen, Danmarks Naturfredningsforening, redegjorde for det fremsatte forslag under henvisning til det fremsendte forslag og i overensstemmelse med det vedlagte PowerPoint-materiale. Der blev i den forbindelse forevist dronefilm fra området.

Der var herefter lejlighed til at fremkomme med kommentarer og stille spørgsmål.

Assens Kommune oplyste, at kommunen ikke for nærværende har en holdning til forslaget, men forbeholder sig at fremkomme med et politisk høringsvar.

Middelfart Kommune oplyste, at kommunen forbeholder sig at fremkomme med et politisk høringsvar.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) oplyste, at styrelsen først vil udtale sig, når der er dannet en regering og forbeholder sig at komme med høringsvar senere. Styrelsens rolle er i øvrigt at yde teknisk bistand til fredningsnævnet. Eventuelle erstatninger vil blive udbetalt, når fredningssagen er endelig

afsluttet, det vil sige, når klagemulighederne er udtømt, herunder ved Miljø- og Fødevarerklagenævnet og efter en eventuel domstolsafgørelse.

Lodsejer nr. 27 oplyste, at det er dennes opfattelse, at der er afsat for lidt i erstatning i fredningsforslaget, blandt andet henset til værdien af landbrugsjord og træ i skovene. Erstatningen skal afspejle træværdien. Det ønskes oplyst, hvordan erstatningen vil blive udregnet.

SGAV oplyste, at det er fredningsnævnet der som udgangspunkt fastsætter erstatningen.

Anni Højmark oplyste, at der er en klagenævnspraksis, som fastlægger erstatningsniveauer. Hvis fredningen gennemføres, tager fredningsnævnet blandt andet udgangspunkt i denne praksis, Man skal, når man rejser et erstatningskrav, redegøre også for eventuelle særlige forhold. Bilag 2 til fredningsforslaget er et overslag udarbejdet af sagsrejsere.

Anni Højmark konstaterede, at der ikke var repræsentanter for Regionen, de kirkelige myndigheder, Slots- og Kulturstyrelsen samt fra interesserede organisationer, der ønskede ordet

Lodsejer Bjarne Rasmussen oplyste, at han for nyligt har købt en ejendom i det omhandlede område og ikke er klar over lodsejersnummer eller adresse. Lodsejeren oplyste, at der under den tidligere ejer har været en vej over en nabogrund, der nu er forsvundet. Nabogrunden er omfattet af fredningsforslaget. Det ønskes oplyst, hvad en fredning vil betyde for hans mulighed for at genetablere vejen over nabogrunden, og om de regler, der vil gælde for spejderne også vil gælde for andre lodsejere, der ønsker at udføre spejderlignende aktiviteter på deres ejendom. Endelig ønskes det oplyst, hvad der er baggrunden for afgrænsningen af det område, der ønskes fredet.

Danmarks Naturfredningsforening oplyste, at sagsrejsere har ønsket at begrænse sig geografisk i forbindelse med det areal, der foreslås fredet. Sagsrejsere har taget udgangspunkt i naturlig afgrænsninger, blandt andet på grund af et byområde. Sagsrejsere ville koncentrere sig om allerede beskyttet natur og skov. De har søgt at lave en smal fredning. Der er ikke konkrete planer om yderligere fredning i området. De har kun kendskab til spejdernes behov. Var der andet, ville de også have taget hensyn til det. Hvis lodsejerne vil lave spejderlignende aktiviteter på egen grund, skal de søge om dispensation. Danmarks Naturfredningsforening er ikke bekendt med den pågældende vejadgang, men er villig til at drøfte spørgsmålet med lodsejeren.

Lodsejer nr. 17 oplyste, at det er deres opfattelse, at det er fantastisk med en fredning, men de er kede af, at ejendommens have bliver skåret over på midten af fredningen. Hele deres forhave ryger. De ønsker fredningsgrænsen flyttet ca. 20 meter, så forhaven udgår. Det ønskes oplyst, om de må slå deres græsplæne.

Anni Højmark henstillede til at sådanne spørgsmål fremsættes skriftligt og klart beskrives.

Danmarks Naturfredningsforening oplyste, at de henter officielle data ned og ikke vil inddrage en have. Der kan være fejl. Lodsejerne må gerne slå græs og fælde et træ i en have. Sagsrejsere er ikke interesseret i at inddrage en have.

Lodsejer nr. 16 oplyste, at der på deres ejendom fra gammel tid et naturligt hegn, som kan bruges som afgrænsning af det fredede område. Det foreslås derfor, at fredningsgrænsen justeres efter det nævnte hegn.

Anni Højmark oplyste, at der vil være lejlighed til at se på dette under besigtigelsen.

Lodsejer nr. 29 forespurgte om der vil blive offentlig adgang til dyrehaven efter en eventuel fredning.

Danmarks Naturfredningsforening oplyste, at der stadig vil være adgang uden om dyrehaven. Der går ikke stier gennem dyrehaven, og en fredning vil i det hele taget ikke ændre på adgangen til området, da der ikke er forslag om nye stier igennem området.

Lodsejer nr. 7 henviste til de fremsendte kommentarer og oplyste, supplerende, at der har været snak om fredning i området i ca. 30 år. Det var dog faldet til ro indtil nu. Området er i de 30 år blevet meget mere natur, og der er pillet meget landbrugsjord ud. De vil gerne vide, hvor meget der er taget ud. De er bekymret for, at det man er gang med kan hindre den proces kommunen ellers er i gang med; at reducere belastningen på området. Det er blevet langt bedre. Det halter kun med vandkvaliteten i åen. De er bange for, at åen bliver en ørken for fiskene. Der skal i stedet for det foreslåede åbnes op, så der kan komme lys til åen. Han kan ikke deltage den 22. maj, men vil gerne deltage den 21. maj.

Danmarks Naturfredningsforening oplyste at Den Grønne Trepert er noget andet end det, som en fredning tilgodeser. Fredningen vil fortsætte det gode intentioner og fastholde den natur, der er. Med hensyn til spørgsmålet om skovplantning skal man skele til kommuneplanen.

Lodsejer nr. 7 oplyste, at de er bange for de bindinger, der vil blive lagt på deres ejendom ved en eventuel fredning. Ved Den Grønne Trepert anvendes frivillighed, mens en fredning vil lægge nogle krav ned over dem. De bliver pålagt bindinger.

Advokat Line Marie Pedersen henviste på vegne af lodsejerne nr. 1, 4, 5, 6, 32 og 33 til de fremsendte høringsvar og oplyste sammenfattende, at det gøres gældende, at området i høj grad allerede er beskyttet af blandt andet naturbeskyttelsesloven og skovloven. Der skal være en helt særlig begrundelse for at frede området, hvilket ikke er tilfældet. Der er tale om fine og allerede beskyttede arealer. 213 ha. af området er allerede beskyttet. Lodsejerne har arbejdet intensivt i mange år på at sikre biodiversiteten. Det henstilles til, at der ses på dette ved nødvendighedskriteriet. Forslaget er ikke gennemarbejdet og flere af de foreslåede bestemmelser er uklare. Der er blandt andet ikke taget hensyn til anden infrastruktur end jordvarme.

Lodsejer nr. 36 henviste til deres høringsvar fra deres advokat og forespurgte, hvad lodsejerne må bruge deres jord til. De har en stor have og har ikke nogen erhvervsmæssig interesse. Må de f.eks. stille en campingvogn op?

Danmarks Naturfredningsforening oplyste, at de i forslaget foreslår den permanent ekstensiveret og jord tages ud af drifts, som skal overgå til natur. Ved opgørelsen af overslaget til erstatning læner de sig op ad klagenævnspraksis. Sagsrejser har gjort sig tanker om, hvad ejendommene vil kunne bruges til efter en eventuel fredning. Han vil blandt andet kunne søge tilskudsordninger. Han må nok godt kunne slå et telt op, og han kan også søge om dispensation til at sætte et shelter op.

Lodsejer nr. 29 forespurgte, om der er afstandskrav til det fredede område, blandt andet for solceller og vindmøller.

Advokat Line Marie Pedersen og SGAV oplyste, at bestemmelserne i en eventuel fredning alene gælder inden for det fredede område.

Lodsejer nr. 28 oplyste, at de ikke fået indkaldelse til besigtigelse. De har en jagthytte, der ikke fremgår af fredningskortet.

Anni Højmark opfordrede til at lodsejeren fremkommer med skriftlige bemærkninger. Fredningsnævnet har sendt indkaldelse til besigtigelse ud til alle, der også er indkaldt til det offentlige møde og som i øvrigt er blevet hørt. Fredningsnævnet har sendt indkaldelse med kort ud på mail til dem, som har fremsendt deres mailadresse. Der er kommet mails tilbage, pga. at nogle ikke har kunnet modtage mailene. Det opfordres

til, at man sikrer sig, at man er i stand til at modtage mails. Fredningsnævnet har ikke mulighed for at sende til E-Boks.

Middelfart Kommune oplyste, at kommunen vil gerne hjælpe med at sende ud til e-Boks. Kommunen vil vende tilbage vedrørende dette.

Danmarks Naturfredningsforening oplyste om dagens besigtigelse og oplyste blandt andet, at der tages udgangspunkt i de steder, hvor der er offentlig adgang. Der startes ved spejderhytten ved Ørsbjergvej. Hvis det ikke muligt at passere hele stykket, startes der igen ved Kerte kirke.

Anni Højmark oplyste, at lodsejer nr. 16 og nr. 17 har anmodet om, at der ses på deres ejendom. Lodsejer nr. 27 har anmodet om, at der ses på den sydlige del. Fredningsnævnet er af lodsejer nr. 32 og 33 anmodet om, at se på dennes ejendom i dag, og fredningsnævnet vil blive køre rundt af lodsejeren, hvilket begrænser deltagerkredsen. Nævnets referent og sagsrejsen tager med. Herefter kører nævnet tilbage til forsamlingshuset, men der sker ikke mere. Alle er velkomne på offentlige arealer. På privat grund har fredningsnævnet adgang.

Besigtigelsen den 21. maj 2026 vil starte klokken 08.30 og vil blive foretaget i den østlige del af området, og besigtigelsen slutter samme dag senest kl. 12.00. **Besigtigelsen den 22. maj 2026** vil starte klokken 09.00 og vil blive foretaget i den vestlige del af området.

Frist for at fremkomme med ønsker vedrørende besigtigelserne er **den 6. maj 2026**. Der vil som udgangspunkt ikke bliver foretaget yderligere besigtigelser end de nævnte.